

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра філософії, соціології та політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою факультету міжнародної
торгівлі та права
(протокол № 7 від «30» 01 2023 р.)
Декан

 Юлія ГОНЧАРОВА

ПАРТОЛОГІЯ /
PARTOLOGY

РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/	bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/	Social and behavioral sciences
спеціальність	052 Політологія	/	Political science
освітня програма	Політологія міжнародних відносин	/	Political science of international relations

Київ 2023

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: А.М. Міщенко, кандидат політичних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії, соціології та політології, 20.12.2022 р., протокол № 16

Рецензенти: Воробйова Г.Ю., кандидат політичних наук,
Поживанов О.М., координатор громадської організації «Фонд муніципальних реформ «Магдебурзьке право»

**ПАРТОЛОГІЯ /
PARTOLOGY**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

**1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА
ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)**

№ з/ п	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
		Усього годин/ кредитів	з них			
			лекції	семінарські заняття/мк	самостійна робота студентів	
1	Теоретико-методологічні засади вивчення партології.	18	4	4	10	
2	Становлення партології як науки та навчальної дисципліни.	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
3	Поняття «політична партія»	18	4	4	10	
4	Походження політичних партій та їх роль у житті суспільства	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК, ККР
5	Історичні етапи становлення та розвитку політичних партій	22	4	4	14	О, КТ, ТЗ, ЕК
6	Структура політичної партії	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК

7	Функції політичних партій	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК, ККР
8	Партійне керівництво	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
9	Типологія політичних партій	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
10	Поняття «партійна система»	24	6	6	12	О, КТ, ТЗ, ЕК
11	Типологія партійних систем	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
12	Характеристика головних типів партійних систем	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
13	Політичні партії України	26	6	6	14	О, КТ, ТЗ, ЕК
14	Партійна система України	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК, ККР
	Разом:	270/9	60	60	150	
Підсумковий контроль						Екзаме н

Скорочення:

О – опитування

Т – тестування

ТЗ – творче завдання

ЕК – експрес-контроль

ККР – комплексна контрольна робота

**2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: що таке партологія як наука, її об'єкт, предмет, функції, методи й основні категорії</p> <p>Вміти: аналізувати предмет вивчення партології й розрізняти її серед інших політологічних дисциплін</p>	<p align="center">Тема 1. Теоретико-методологічні засади вивчення партології.</p> <p align="center">Лекція</p> <p>1. Партологія як наука про політичні партії. 2. Об'єкт і предмет партології. 3. Партологія в системі політичних наук. 4. Методи вивчення політичних партій. 5. Закономірності партології.</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 2 [с.6-19]. <i>Додатковий:</i> 7[с.11-68], 11[с.5-47]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 20, 21.</p> <p align="center">Семінарське заняття</p> <p align="center">План семінару</p> <p>1. Партологія як теорія політичних партій. 2. Наукові підстави партології. 3. Основні категорії партології. 4. Функції партології як науки та навчальної дисципліни. 5. Практичний зміст партології.</p> <p>Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Використовуючи політологічні словники та енциклопедії, знайти і засвоїти значення таких дефініцій: партія, політична партія, політична організація суспільства. 2. Підготуватися до обговорення питань семінару, ознайомитися з рекомендованою літературою. 3. Підготуватися до дискусії на тему: чи є підстави вважати партологію окремою наукою на навчальною дисципліною?</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 2 [с.6-19]. <i>Додатковий:</i> 7[с.11-68], 11[с.5-47]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 20, 21.</p>	<p align="center">4</p> <p align="center">4</p> <p align="center">10</p>

<p>Знати: процес становлення партології як науки та навчальної дисципліни</p> <p>Вміти: аналізувати етапи становлення партології, розуміти історичний контекст</p>	<p align="center">Тема 2. Становлення партології як науки та навчальної дисципліни.</p> <p align="center">Лекція</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток загальної теорії партій та партійних систем. 2. Формування партології як науки та навчальної дисципліни. 3. Класична партологія. 4. Принципи сучасної партології. <p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.47-65], 3[с.138-175], 4[с.197-225].</p> <p><i>Додатковий:</i> 9[с.67-94], 13, 15.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 22, 23, 25, 26.</p> <p align="center">Семінарське заняття</p> <p align="center">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ідейно-політичні витоки класичної партології. 2. Теоретичні засади класичної партології. 3. Політичні партії як феномен сучасності. 4. Концептуальні основи сучасної партології. <p align="center">Завдання для самостійної роботи студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до дискусії на тему: чи розвивається партологія як наука? 2. Зробити порівняльний аналіз концепцій політичних партій М.Вебера та Р.Міхельса. <p>Підготуватись до дискусії з використанням презентацій у Power Point на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> — А. де Токвіль про політичні партії в Америці. — М. Острогорський про “партійні машини”. — М. Вебер про роль лідера в становленні партій нового типу. — К. Джанда про загальну теорію політичних партій. <p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.47-65], 3[с.138-175], 4[с.197-225].</p> <p><i>Додатковий:</i> 9[с.67-94], 13, 15.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 22, 23, 25, 26.</p>	<p align="center">4</p> <p align="center">4</p> <p align="center">10</p>
--	--	--

<p>Знати: основні підходи до розуміння «партія» та «політична партія»; сутність політичної партії, її структуру та функції.</p> <p>Вміти: аналізувати особливості функціонування політичної партії, її ефективність та розуміти основні механізми її становлення; співвідносити поняття «партія» та «політична партія».</p>	<p style="text-align: center;">Тема 3. Поняття “політична партія” Лекція План лекції</p> <p>1. Взаємозв'язок історії та теорії політичних партій. 2. Поняття “партія”, “політична партія” та їх сутність. Сутність, генезис і функції політичних партій. 3. Політичні партії як важливий елемент політичної системи суспільства, інститути здійснення політики.</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77],2 [с.66-73] 3 [с.138-175]. Додатковий: 7[с.46-63], 11[28-92]. Інтернет-ресурси: 20, 21.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття План семінару</p> <p>1. Головне завдання політичних партій. 2. Проблеми й протиріччя розвитку політичних партій. 3. Партії як необхідний елемент демократичної політичної системи, рівень соціальної злагоди в суспільстві. 4. Проблеми становлення політичних партій в сучасній Україні.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Використовуючи політологічні словники та енциклопедії, знайти і засвоїти значення таких дефініцій: політична система, свобода, політичний режим, демократія. 2. Підготуватися до обговорення питань семінару, ознайомитися з рекомендованою літературою. 3. Зробити дайджест наукових праць (за вибором):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Партії як необхідний елемент демократичної системи». ➤ «Проблеми розвитку політичних партій». ➤ «Політична система, як засіб управління і маніпулювання у світовому політичному просторі». <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77],2 [с.66-73] 3 [с.138-175]. Додатковий: 7[с.46-63], 11[28-92]. Інтернет-ресурси: 20, 21.</i></p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">10</p>
---	--	---

<p>Знати: основні причини та передумови виникнення політичних партій.</p> <p>Вміти: аналізувати історичний досвід етапів розвитку політичних партій у різних країнах світу.</p>	<p align="center">Тема 4. Походження політичних партій та їх роль у житті суспільства</p> <p align="center">Лекція</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Соціально-історичні передумови виникнення політичних партій, їх суспільне підґрунтя.</p> <p>2. Схема визначення етапів історичного розвитку партій М.Вебером, тенденцій зміни від партії знаті до масових партій.</p> <p>3. Родові партії, партії як аристократичні угруповання, партії як політичні клуби, масові політичні партії.</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.20-37], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 11[с.8-37], 14.</i> <i>Інтернет-ресурси: 20, 22, 25.</i></p> <p align="center">Семінарське заняття</p> <p align="center">План семінару</p> <p>1. Особливості виникнення і формування американських політичних партій.</p> <p>2. Політичні партії в постколоніальних країнах.</p> <p>3. Теорія “кризи партій” і її критика.</p> <p>4. Історичний досвід етапів розвитку політичних партій.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до експрес-контролю з ключових понять теми.</p> <p>2. <i>Підготуватись до дискусії з використанням презентацій у Power Point на теми:</i></p> <p align="center">✓ <i>«Партія оптиматів, партія популярів у Давньому Римі».</i></p> <p align="center">✓ <i>«Партія гвельфів і партія гіббелінів у Священній Римській імперії германської нації».</i></p> <p align="center">✓ <i>«Консервативна і ліберальна партії у Великій Британії».</i></p> <p>3. Підготувати дайджест на тему: «Криза партії – можливість чи занепад?».</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.20-37], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 11[с.8-37], 14.</i> <i>Інтернет-ресурси: 20, 21, 25</i></p>	<p align="center">4</p> <p align="center">4</p> <p align="center">10</p>
---	--	--

<p>Знати: основні історичні етапи формування політичних партій, їх роль у розвитку суспільства.</p> <p>Вміти: аналізувати та характеризувати історичні етапи становлення політичних партій у різних країнах світу.</p>	<p align="center">Тема 5. Історичні етапи становлення та розвитку політичних партій</p> <p align="center">Лекція</p> <p align="center">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зародження теорії партій. 2. Формування “класичної” теорії політичних партій. 3. Форма та галузь застосування теорії політичних партій. <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.20-37], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135], 9[с.67-94], 15, 17.</i> <i>Інтернет-ресурси: 22, 23.</i></p> <p align="center">Семінарське заняття</p> <p align="center">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Партії в теоріях демократії ХІХ ст. (Ш. А. Кререль де Токвіль, Дж. Ст. Міл). 2. Формування сучасної теорії політичних партій (Л. Етстайн, П. Плау, Є. Вятр). 3. Теорія політичних партій та партійних систем М.Дюверже та Дж.Сарторі. <p align="center">Завдання для самостійної роботи студента</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінару, ознайомитися з рекомендованою літературою. 2. <i>Зробити презентацію у Power Point на тему (обрати одного із мислителів):</i> <i>«Місце політичних партій у поглядах...» -</i> <i>Ж.Бодена,</i> <i>Дж.Савіла,</i> <i>Ш.Л. Монтеск'є,</i> <i>Ж.-Ж.Руссо,</i> <i>Е.Сійєса,</i> <i>Г.Гегеля,</i> <i>А.Руге,</i> <i>К.Розенкранца,</i> <i>А. фон Рошау.</i> 3. Написати есе (3-4 стр.) на тему «Формування сучасної теорії політичних партій». <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.20-37], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135], 9[с.67-94], 15, 17.</i> <i>Інтернет-ресурси: 22, 23.</i></p>	<p align="center">4</p> <p align="center">4</p> <p align="center">10</p>
--	---	--

<p>Знати: основні елементи політичної партії, сутність даного поняття та способи організації політичних партій.</p> <p>Вміти: аналізувати особливості та принципи реалізації елементів політичної партії в процесі її формування та розвитку.</p>	<p align="center">Тема 6. Структура політичної партії Лекція План лекції</p> <p>1. Сутність поняття елементів (індикаторів) політичної партії. 2. Базові елементи політичної партії за М.Дюверже як оригінальні структури. 3. Способи організації партій.</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77],3[с.138-175]. Додатковий: 5[с.132-135], 6[с.75-98], 9[с.67-94], 11 [с.38-56], 12[с.567-569], 13. Інтернет-ресурси: 20, 21, 22, 23</i></p> <p align="center">Семінарське заняття План семінару</p> <p>1. Внутріпартійна демократія (концепції внутрішньопартійної демократії, визначальні фактори). 2. Членство в партії (участь членів партії у роботі всередині партії). 3. Фактори участі (партисіпації) членів партії (участь членів партії у доборі кадрів). 4. Автономія партії. 5. Соціальна база партії.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до експрес-контролю з ключових понять теми. 2. <i>Сформулюйте основні стимули партійної діяльності. Аргументуйте свою відповідь.</i> 3. <i>Підберіть матеріали та підготуйтеся до дискусії на тему: «Що робить партію незалежною?».</i> 3. Написати есе (3-4 с.) на тему: «"Ліва-права" шкала політичних цінностей».</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77],3[с.138-175]. Додатковий: 5[с.132-135], 6[с.75-98], 9[с.67-94], 11 [с.38-56], 12[с.567-569], 13. Інтернет-ресурси: 20, 21, 22, 23.</i></p>	<p align="center">4</p> <p align="center">4</p> <p align="center">10</p>
---	--	--

<p>Знати: функції політичних партій та особливості їх розвитку.</p> <p>Вміти: характеризувати та аналізувати функції політичних партій у різних країнах світу.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 7. Функції політичних партій Лекція План лекції</p> <p>1. Визначення функцій партій і їх типологія. 2. Функції політичних партій – площини їх активності. 3. Функції партій в недемократичних державах.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.69-73], 3[с.138-175]. <i>Додатковий:</i> 8 [с.12-16], 9[с.67-94], 11[с.38-56], 12[с.566-569]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 20, 24.</p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття План семінару</p> <p>1. Виражені та приховані функції політичних партій. 2. Негативні риси функції політичної партії і соціологія політичних партій (закон Р.Міхельса). 3. Функції партій в постколоніальних державах.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до обговорення питань семінару, ознайомитися з рекомендованою літературою. 2. <i>Підготуватися до роботи в малих групах на тему: «Головне завдання функції політичної партії».</i> 3. Зробити дайджест з наступних тем (за вибором):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ «Функція артикуляції і інтеграції соціальних інтересів». ✓ «Функція політичної ідентифікації». ✓ «Функція мобілізації мас». ✓ «Виборча функція». ✓ «Функція зв'язку». ✓ «Функція керівництва». <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1, 2, 3, 4. <i>Додатковий:</i> 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16. <i>Інтернет-ресурси:</i> 19-27.</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">10</p>
--	--	---

<p>Знати: поняття, моделі, принципи та особливості партійного керівництва.</p> <p>Вміти: аналізувати особливості характеру партійного керівництва та визначати його залежність від виборчої системи .</p>	<p style="text-align: center;">Тема 8. Партійне керівництво Лекція План лекції</p> <p>1. Персоналізація політики. 2. Суть, моделі та принципи партійного керівництва. 3. Типи партійного керівництва.</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135], 13, 14.</i> <i>Інтернет-ресурси: 22, 23.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття План семінару</p> <p>1. Співвідношення влади і маси (проблема провідництва) за Е. Канетті, елементи природи керівника. 2. Вплив виборчої системи на характер партійного керівництва. “Соціологічний закон” М. Дюверже. 3. Теорія “кризи партійного керівництва” і її інтерпретація.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. На основі вивчення питань лекції підготуватися до експрес-опитування. 2. Підготуватись до дискусії з використанням презентацій у PowerPoint на тему: «Партійні коаліції і їх типи». 3. Підготуватися до роботи в малих групах на тему: «Криза демократії» та необхідність національної моделі соціальних інновацій». 4. Уточнити визначення понять соціологічний закон, «внутрішнє коло», персоналізація влади, «криза партійного керівництва» та аргументувати свою відповідь.</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135], 13, 14.</i> <i>Інтернет-ресурси: 22, 23.</i></p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">10</p>
---	--	---

<p>Знати: основні підходи до типології політичних партій; ознаки та причини класифікації політичних партій.</p> <p>Вміти: характеризувати основні етапи формування політичних партій; виокремлювати джерела трансформації політичних партій.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 9. Типологія політичних партій Лекція План лекції</p> <p>1. Основні підходи до типології політичних партій. 2. Основні типи політичних партій. 3. Види політичних партій.</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.131-147], 3[с.138-175]. <i>Додатковий:</i> 5[с.132-135], 8[с.12-16], 9[с.67-94], 12[с.567-569], 15. <i>Інтернет-ресурси:</i> 22, 23.</p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття План семінару</p> <p>1. Типологія партій за соціальною, класовою, ідеологічною ознаками. 2. Джерела та напрямки трансформації політичних партій. 3. Класифікація політичних партій.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. На основі вивчення питань лекції підготуватися до експрес-опитування. 2. Підготуватися до дискусії на тему «Фактори трансформації політичних партій». 3. Підготувати есе (4-5 стор.) на тему: «Трансформація сучасних партій у країнах Східної Європи».</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.131-147], 3[с.138-175]. <i>Додатковий:</i> 5[с.132-135], 8[с.12-16], 9[с.67-94], 12[с.567-569], 15. <i>Інтернет-ресурси:</i> 22, 23.</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">10</p>
--	--	---

<p>Знати: сутність поняття «партийна система», особливості її формування і розвитку.</p> <p>Вміти: характеризувати відмінні ознаки різних партійних систем; аналізувати складові партійної системи.</p>	<p align="center">Тема 10. Поняття «партийна система» Лекція План лекції</p> <p>1. Визначення поняття “партийна система”. 2. Основні типи партійних систем. 3. Загальні відмінності між різними типами партійних систем.</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.257-306], 4[с.197-225]. <i>Додатковий:</i> 6[с.75-98], 9[с.111-142], 10[с.258-311], 11[с.64-89], 13. <i>Інтернет-ресурси:</i> 20, 21.</p> <p align="center">Семінарське заняття План семінару</p> <p>1. Характеристика особливостей однопартійної системи. 2. Характеристика особливостей двопартійної системи. 3. Характеристика особливостей багатопартійної системи.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до експрес-контролю з ключових питань лекції. 2. Підготуватись до роботи в малих групах з використанням презентацій у Power Point на тему: «Багатопартійність - «за» та «проти». 3. Підготуватися до дискусії на тему «Роль партійних систем у соціальних перетвореннях».</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.257-306], 4[с.197-225]. <i>Додатковий:</i> 6[с.75-98], 9[с.111-142], 10[с.258-311], 11[с.64-89], 13. <i>Інтернет-ресурси:</i> 20, 21.</p>	<p align="center">6</p> <p align="center">6</p> <p align="center">12</p>
---	---	--

<p>Знати: основні типології партійних систем і критерії їх здійснення.</p> <p>Вміти: аналізувати особливості розвитку партійної системи, та її вплив на формування політичної системи різних країн світу.</p>	<p align="center">Тема 11. Типологія партійних систем</p> <p align="center">Лекція</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Формаційний і цивілізаційний підходи типології партійних систем. 2. Типологія партійних систем суспільства. 3. Критерії типології партійних систем.</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.257-306], 3[с.138-175], 4[с.197-225].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135], 8[с.12-16], 18.</i> <i>Інтернет-ресурси: 21, 24, 25, 26.</i></p> <p align="center">Семінарське заняття</p> <p align="center">План семінару</p> <p>1. Типологія за Ж.Блонделем за змістом і формою управління суспільством. 2. Типологія партійних систем за Ч.Ендрейном. 3. Типологія партійних систем за Г.Екстайном.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до роботи в малих групах на тему «Які головні критерії класифікації партійних систем?». 2. Підготуватися до експрес-контролю з ключових питань лекції. 3. Підготувати есе (4-5 с.) на тему: «Вплив партійних систем на соціально-економічний розвиток країни».</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.257-306], 3[с.138-175], 4[с.197-225].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135], 8[с.12-16], 18.</i> <i>Інтернет-ресурси: 21, 24, 25, 26.</i></p>	<p align="center">4</p> <p align="center">4</p> <p align="center">10</p>
---	--	--

<p>Знати: основні типи партійних систем, їх особливості становлення та розвитку.</p> <p>Вміти: аналізувати передумови формування однопартійних, двопартійних та багатопартійних систем; порівнювати партійні системи в різних країнах світу.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 12. Характеристика головних типів партійних систем</p> <p style="text-align: center;">Лекція</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <p>1. Постколоніальна однопартійність. 2. «Система двох з половиною партій».</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.257-306], 4[с.197-225]. <i>Додатковий:</i> 2, 5[с.132-135], 12[с.567-569], 14. <i>Інтернет-ресурси:</i> 22, 23, 25.</p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття</p> <p style="text-align: center;">План семінару</p> <p>1. Тоталітарна, авторитарна, догматична однопартійні системи. 2. Американська та британська, механічна і метафізична, досконала та модифікована, природна та штучна двопартійність. 3. Система обмеженого (поміркованого) плюралізму та атомізована (мультипартійна) система.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до експрес-контролю з ключових питань лекції. 2. Підготуватися до роботи в малих групах, дослідивши питання «У чому полягають особливості типологій партійних систем перехідних держав?». 3. Підготувати презентацію у Power Point на одну з тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Тоталітарна однопартійна система». ➤ «Авторитарна однопартійна система». ➤ «Догматична однопартійна система». <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.257-306], 4[с.197-225]. <i>Додатковий:</i> 2, 5[с.132-135], 12[с.567-569], 14. <i>Інтернет-ресурси:</i> 22, 23, 25.</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">10</p>
--	--	---

<p>Знати: основні етапи та особливості формування політичної системи України.</p> <p>Вміти: аналізувати роль та місце політичних партій у формуванні та становленні партійної системи України.</p>	<p align="center">Тема 13. Політичні партії України</p> <p align="center">Лекція</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Історичні етапи української багатопартійності. 2. Багатопартійність в сучасній Україні.</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.285-297], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135].</i> <i>Інтернет-ресурси: 21, 22, 23, 26</i></p> <p align="center">Семінарське заняття</p> <p align="center">План семінар</p> <p>1. Тенденції формування багатопартійності в Україні. 2. Стан розвитку теорії політичних партій та партійних систем в Україні.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до експрес-контролю з ключових питань лекції. 2. Дати письмово відповіді на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Як змінилась партійна система України та розвиток виборчого законодавства після виборів 2010 р.? ✓ Які перспективи трансформаційних процесів в Україні? ✓ Як трансформація правлячої політичної еліти України в 1991-2011 рр. Вплинула на становлення партійної системи нашої держави? <p>3. Зробити комп'ютерну презентацію у <i>Power Point</i> на одну з тем: «Партійно-політичний спектр сучасної України», «Характеристика електорату України».</p> <p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1[с.44-77], 2[с.285-297], 3[с.138-175].</i> <i>Додатковий: 5[с.132-135].</i> <i>Інтернет-ресурси: 21, 22, 23, 26</i></p>	<p align="center">6</p> <p align="center">6</p> <p align="center">14</p>
--	---	--

<p>Знати: концептуальні засади, які лежать в основі політичної системи суспільства України; причинно-наслідкові зв'язки, які визначили формування наявної моделі влади в Україні.</p> <p>Вміти: аналізувати особливості, форми і механізми політичної системи України, характеризувати її специфіку та розуміти її основні аспекти функціонування.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 14. Парти́йна система України Лекція План лекції</p> <p>1. Характеристика виборчого законодавства України. 2. Основні риси партійної системи України.</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.297-307], 3[с.138-175], 4[с.197-225]. <i>Додатковий:</i> 5[с.132-135], 10[с.34-76]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 20, 23, 24.</p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття План семінару</p> <p>1. Вибори і їх політичні наслідки. 2. Політичний спектр України. 3. Особливості партійної системи України.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи студента</p> <p>1. Підготуватися до експрес-контролю з ключових понять теми. 2. Зробити дайджест наукових праць за даною темою. 3. <i>Підготуватись до дискусії з використанням презентацій у Power Point на тему: «Соціально-політичні кризи як причини трансформаційних перетворень партійної системи України».</i> 4. <i>Написати есе (3-4с.)на тему: «Проблеми та перспективи розвитку громадянського суспільства України».</i></p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[с.44-77], 2[с.297-307], 3[с.138-175], 4[с.197-225]. <i>Додатковий:</i> 5[с.132-135], 10[с.34-76]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 20, 23, 24.</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">10</p>
Разом		270
Підсумковий результат		екзамен

**Курсивом визначено інтерактивні завдання з навчальної дисципліни «Партологія».*

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ*

Основний

1. Монолатій І.С. *Теорія політичних партій та партійних систем: Навчально-методичний посібник / Монолатій І.С. – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім.В.Стефаника, 2018. – 78 с.*
2. Партологія. Навчальний посібник. / Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. За ред. Обушного М.І. – Друге видання, виправлене і доповнене. – К., 2017. - 432 с.
3. *Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – 3-тє видання, перероб., доп. – Київ: ВЦ «Академія», 2015. – 567 с.*
4. Шведа Ю. *Політичні партії у виборах: теорія і практика виборчої кампанії: навч.-метод. посіб. / Ю. Шведа. – К.: Знання, 2015. – 373 с.*

Додатковий

5. *Арабаджисєв Д.Ю. Проблема політичної фрагментації в умовах функціонування партійних систем // Нова парадигма, 2003, вип. 30.*
6. *Воронянський О.В., Політологія: підручник / [Воронянський О.В., Кулішенко Т.Ю., Скубій І.В.]; Харк.нац.тех. ун-т сіл. госп-ва ім. П.Василенка. – Харків: ХНТУСГ ім. П.Василенка, 2017. – 179 с.*
7. *Латигіна Н.А. Демократія: реалії versus утопії: Монографія. К.: Київ. Нац. торг.- екон. ун-т, 2008. 400 с.*
8. *Оксак О. Платформи політичних партій: зміст та критерії порівняльного аналізу // Нова Політика, 2000, № 2.*
9. *Політика суспільних реформ: стратегія, механізми, ресурси [Текст] : [зб. наук. пр.] / [З. Ф. Самчук та ін. ; за ред. О. О. Рафальського, О. М. Майбороди] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Київ : ППІЕНД НАН України, 2018. - 471 с.*
10. *Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку. / Навч. посібник. За ред. Ф.М. Рудича. – К., 2002.*
11. *Політичні партії: теорія та функціональні практики: Навчальний посібник / Новакова О.В., Агафонова Г.С., Моїсеєва А.С., Струнін П.А. – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2014 р. – 300 с.*
12. *Політологічний енциклопедичний словник. А – Я. //Упоряд. В.П. Горбатенко. 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Генеза, 2004. 736 с.*
13. *Попер К. Відкрите суспільство та його вороги.- К., 1994, т. 1-2.*
14. *Токвіль А. Про демократію в Америці.- К., 1999.*

15. Тоффлер Е.Третя Хвиля / 3 англ. пер. А. Євса. — К.: Вид. дім «Всесвіт», 2000. — 480 с.
16. Шнайдер-Детерс В. Партії як організуюча сила демократії. – В кн.: Томенко М., Олійник В. Партійна еліта України 2000.- К., 2000.
17. Bentle, P., Rose A., Parsons T., Smelser N. Political Sociological Theories:Theories of the State and Power. 2003.
18. Castells M., Fernandez-ArdeVol M., Qiu J. L., Se, A. Mobile communication and society: A global perspective. Mit Press, 2009. 364 p.

Інтернет-ресурси

19. Бібліотека політичної літератури. – Режим доступу: <http://www.socium.info/library>.
20. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. – Режим доступу: <https://ipiend.gov.ua>
21. Кабінет міністрів України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
22. Міжнародний центр перспективних досліджень. – Режим доступу: <http://www.icps.kiev.ua/library>
23. Онлайн бібліотека з політології і політичних наук. – Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/>
24. Центр соціологічних та політичних досліджень «Соціополіс». – Режим доступу: <http://www.sociopolis.ua/uk>
25. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. – Режим доступу: <http://www.razumkov.org.ua>
26. Український центр політичного менеджменту. – Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/>

**Курсивом визначено джерела та літературу, яка наявна в бібліотеці ДТЕУ.*